

rilis 8-án, Déván, — megh. 1925 jun. 26-án, Budapesten. Atyja jegyző volt. Középszkolái végzetével a pesti rajziskolában magára vonta Nopcsa Elek báró figyelmét, aki annyira megbecsülte egészen korán megnyitkozó tehetségét, hogy évi 300 forint ösztöndíjjal kiküldte Münchenbe. Itt Benczur és Seitz voltak mesterei és a Münchenben eltöltött tizenhét év alatt rengeteget festett. A Szépművészeti Múzeumban ma is látható két képe, ezek: Az alchimista és Az első perlekedés, az egyik képét, a Gondolatok a könyvtárban címűt Ferencz József vette meg a királyi palota számára.

1898-ban báró Nopcsa Elek intendáns a M. Kir. Operaházhoz hívta meg. Mint díszlet- és jelmeztervező pályáját a *meiningerismus* iskolájában kezdte meg, a történelmi hűség, a valóság illuziójának, a részletek gazdagságának keresésében. Amint azonban a színpadi dekoráció művészete tovább haladt, ő is fokozatosan fejlődött tovább, s így jutott el a valóság illuziójától a színpadi kép festői hatásainak illuziójához. Talán mindennél erősebben és fokozottabb mértékben érdekelte a színpad technikája. Valósággal szerelmese volt azoknak a konstrukciónak és technikai lehetőségeknek, amelyek a színpadi gépezetben érvényesülhetnek. A színpad új konstrukciójától kezdve a legapróbb részletekig érdekelték ezek a technikai és képbeli fogások és módok, s néha hetek munkáját, ötletét szánta rá egy olyan detailkérdés megoldására, mint amilyen egy a színpadon elröpített nyilvessző íve, amelynek szabályosan és pontosan kell célbatalálnia. Ezeresterek ötletessége volt meg benne ezen a területen, a kis dolgokban és a nagy konstrukciónak hozzáértése, alapossága és mély elgondolása a színpad technikájának lényegét érintő kérdésekben is. Ilyen szempontból legteljesebb eredménye és életének legteljesebb produkciója az úgynevezett *Aszfaléaszínpad*, amely első jelentkezése, első formája annak a színpadi konstrukciónak, amely beéptített horizontjával, teljes egészében és részleteiben süllyeszthető és emelhető színpadjával ma a modern színpadépítkezésnek legelfogadottabb és leghasználtabb típusa. A huszadik század színpadja című tanulmányában fektette le ennek az új színpadépítkezésnek elméleti és gyakorlati megoldásait. Színpadelméleti és színpadművészeti kérdésekben különböző folyó-

iratokban egész sereg kisebb-nagyobb tanulmánya jelent meg, az ő műve volt a Mályvácska című balett szöveggönyve, amelynek természetesen díszleteit is ő tervezte. A saját munkájában próbálhatta ki ismét technikai ötletességét, a nagyszerűen megkonstruált repülő színpadi sárkány megoldásában, amely ötletességben és ügyességben méltó utóda volt az uszó rajnai sellőknek, vetített felhőképeinek és egyéb ilyen találmányainak. Színpadi művei: She, fantasztikus balett 2 részben, 12 képben, Beer Józseffel, zenéjét szerzte: Mader Raoul. Bem. 1898 február 5. M. kir. Operaház. Mályvácska királykisasszony, fantasztikus balett 3 felvonásban. Zenéjét szerzte: Mader Rezső. Bem. 1921 november 15. — U. o. A bűvös bábu, egyfelvonásos bábjáték Mader Raoullal. Bem. 1924 december 19. — U. o. (Délutáni előadásban.) 1923 április havában kinevezték örökös taggá.

Kemenes Lajos, színész, utóbb hírlapíró (cs. n. Gefin), sz. 1888 augusztus 7-én, Celldömölkön (Vas m.), megh. 1925 november 27-én, Budapesten elmekórházban. Atyja orvos volt (Gefin Lajos dr., megh. 1914 március havában, Celldömölkön). Elemi iskoláit szülővárosában, gimnáziumi tanulmányait Veszprémben, Csurgón, Szombathelyen és Felsőölvön végezte. Ezután a színészakadémiára iratkozott és 1910-ben özv. Makó Lajosnénál Szegeden színésszé lett. 1911-ben a Vigszínháznál működött, 1921. szept. 1-én a Városi Színház művészi titkárja. Ezután a „Gondolat” szerkesztője, majd az „Uj Nemzedék” színházi rovatvezetője lett. Eltemették a celldömölki családi sírboltban.

Kemény Anna Mária, író. Színműfordításai: A papagály, érzékeny játék 5 f. Kotzebue Ágost után 1794 március 28. adták elő Pesten. Praedictum, vagy vezetőknév, vj. 3 felv., báró Gebler után. Előadták 1794 december 3-án u. o.

Kemény Bernát, színházi karnagy, sz. 1854-ben, Bamberg-ben (Bajorország), megh. 1902 szeptember 25-én, Budapesten. 1881 október havában lett színházi karnagy, Szabó Antal színtársulatánál.

Kemény Egon, zeneszerző. Munkája: Kikelet utca 3. — Pesti operett 3 felvonás-